

Nedre Telemark jordskifterett

Rettsbok

Sak: 0800-2011-0047 Nustad naturreservat

Gnr. 31 i Bamble kommune

Påbegynt: 24.05.2012

Avsluttet: 11.06.2019

JORDSKIFTERETTSMØTE

- Møtedag:** 24.05.2012
Sted: Rådhuset i Langesund
Sak nr.: 0800-2011-0047 NUSTAD NATURRESERVAT
- Saken gjelder:** Krav om grensegang etter jordskifteloven (jskl.) § 88
- Jordskiftedommer:** Erik Nord, som enedommer etter jskl. § 9 annet ledd
- Tekniske utredere:** Overingeniør Gunnar Roe og overingeniør Harald Skarboe
- Protokollfører:** Jordskiftedommeren
- Saken er krevd av:** Fylkesmannen i Telemark
- Til behandling:** Avklaring av kravet
Fremming av saken
- Parter:**
- 1 Eier av gnr. 31 bnr. 304 og 402,
Bamble kommune, Pb. 80, 3993 LANGESUND
 - 2 Vernemyndighet
Fylkesmannen i Telemark, Miljøvernavd. v/Johan Aas, Pb.2603,
3702 SKIEN
- Naboer til verneområdet:*
- 3 Eier av gnr. 29 bnr. 3,
Astrid Liv Gjømle, Tangvallveien 40 B, 3960 STATHELLE
 - 4 Medeiere av gnr. 31 bnr. 1 og 128:
Sigurd Selmer, Nustadringen 13, 3970 LANGESUND
Kristin Marie Selmer, Stedjeflaten 8, 6856 SOGNDAL
Per Kristian Riise, Øvre Axåsvægen 4, 44300 LERUM,
SVERIGE
 - 5 Fester av gnr. 31 bnr. 128,
Helge Rynning, Skomakerbakken 21, 2070 RÅHOLT
 - 6 Eier av gnr. 31 bnr. 84 og 136,
Gunnar Michael Wedege, Skomværgata 16,
3921 PORSGRUNN
 - 7 Eier av gnr. 31 bnr. 116,
Anne Marie Knutzen, Atriumveien 5, 1406 SKI
- Eiendommene ligger i Bamble kommune
- Til stede:** Bamble kommune v/Stein Sævik, Per Kristian Riise, Helge Rynning og Fylkesmannen i Telemark v/Johan Aas.

De andre partene var lovlig innkalt, men møtte ikke

På forespørsel fra jordskiftedommeren framkom det ingen merknader til innkallingen til møtet eller til rettens sammensetning. Ingen kjente til forhold som tilsa at jordskiftedommeren, Gunnar Roe eller Harald Skarboe var inhabile.

Følgende dokumenter ble lagt fram på møtet:

- 1 Brev fra Fylkesmannen i Telemark med krav om grensegang for Nustad naturreservat i Bamble kommune, datert 10.08.2011
 - 1.1 Kart med inntegnet vernegrense for Nustad naturreservat i målestokk 1:5000
 - 1.2 Forskrift om fredning av Nustad naturreservat av 09.07.1993
 - 1.3 Utfylt kravskjema for sak ved Nedre Telemark jordskifterett, datert 10.08.2011
 - 1.4 Kart med inntegnet vernegrense for Nustad naturreservat i målestokk 1:4000
- 2 Brev fra Bamble kommune med innspill om grenseendring av Nustad naturreservat, datert 10.05.2012
- 3 Fullmakt fra Bamble kommune v/ordfører Jon Pieter Flølo til ingeniør Stein Sævik, datert 23.05.2012
- 4 Kartutsnitt av området ved Langesund barneskole med påtegninger av Bamble kommune i målestokk 1:1000

Dokumentene ble gjennomgått i nødvendig utstrekning.

Partene ble gjort kjent med det ansvaret de har når de forklarer seg for retten og ble formant om å gi de opplysningene som var nødvendig for saken.

Johan Aas fikk ordet og forklarte seg om bakgrunnen for Fylkesmannens krav om grensegang for naturreservatet. Nustad naturreservat ble fredet i 1993, og grensa for verneområdet er senere merket og målt. I 2008 ble det imidlertid vedtatt å justere deler av vernegrensa. Det er den delen av grensa som skal justeres, som Fylkesmannen nå har krevd grensegang for.

Dersom det ved utsetting av vernegrensa viser seg at man får et uhensiktsmessig grenseforløp, er det visse muligheter for justeringer. Fylkesmannen har imidlertid kun anledning til å gjennomføre mindre justeringer som ikke gir seg utslag i et endret vernekart. Ved større endringer må dette tas opp med overordnet myndighet.

De andre partene fikk så ordet etter tur. Under gjennomgangen ble spesielt følgende påpekt:

- Stein Sævik forklarte hvilke problemer kommunen har i området ved Langesund barneskole. Nærområdet er mye benyttet. Skogen har tydelige spor etter hard bruk,

og deler av skogbunnen er slitt ned. I tillegg er det noe vann i området som barna demmer opp. Dette fører til at det til tider blir opphopning av mye vann. Da dette er innenfor verneområdet, tør ingen av de voksne gjøre noe mht. å åpne utløpet. Kommunen ønsker at vernegrensa flyttes eller at det gis en dispensasjon til å holde utløpet oppe.

- Sævik forklarte videre at den nederste delen av veien til Sandvika ligger innenfor grensen til naturreservatet (gnr. 31 bnr. 304). På grunn av nødvendig vedlikehold og grøfterensk, er det ønskelig å flytte vernegrensa slik at veien i sin helhet ligger utenfor naturreservatet.
- Siste delen av grensa ned mot sjøen mellom eiendommene gnr. 31 bnr. 1 og gnr. 31 bnr. 304 er ikke målt inn i den senere tid, og Per Kristian Riis ga uttrykk for at det hadde passet fint for han å gjennomføre en befaring av denne grensa i dag.

Johan Aas notert seg innspillene fra kommunen. Fylkesmannen vil vurdere hvorvidt det skal gjøres endringer etter å ha sett nærmere på dette ute i terrenget. Det ble også avtalt at Harald Skarboe sender noen skisser på områder der det kan være hensiktsmessig med mindre justeringer.

Jordskiftedommeren orienterte om den videre saksgangen som vil være at arbeidet med å merke og måle inn vernegrensa påbegynnes og vil foregå utover sommeren. Harald Skarboe vil ha ansvaret for det tekniske arbeidet og vil ta kontakt med den enkelte grunneier hvis det er behov for dette. Når merke- og målearbeidet er gjennomført, vil retten utarbeide et forslag til grensebeskrivelse og grensekart. Partene vil få tilsendt dette med en frist på 2–3 uker for å komme med eventuelle merknader til forslaget. Etter at høringsfristen er ute vil retten kunne fatte et endelig vedtak i saken. Når saken er rettskraftig, vil retten sørge for at eiendomsgrensene rapporteres inn til kommunen, at vernegrensene blir rapportert til Fylkesmannen og at et utdrag av rettsboka blir tinglyst.

Det ble så bestemt å gjennomføre en befaring slik Riis ønsket. I tillegg ønsket Helge Rynning at retten så nærmere på vernegrensa ved hans eiendom gnr. 31 bnr. 128. For sistnevnte eiendom ble det funnet to bolter i terrenget. Begge boltene synes å ligge i felles verne- og eiendomsgrense. Etter en kontrollmåling av boltene forlot Rynning møtet. Det ble også funnet en bolt på kanten ned mot sjøen mellom eiendommene gnr. 31 bnr. 1 og gnr. 31 bnr. 304. Gunnar Roe målte inn denne boltene med GPS.

Etter at befaringen var gjennomført ble Sævik og Riise permitterte. Jordskifteretten kjørte så tilbake til kontorlokalene i Skien og fattet der følgende

vedtak:

Området saken gjelder er vernet i medhold av "Forskrift om fredning av Nustad naturreservat, Bamble kommune, Telemark" fastsatt ved Kongelig resolusjon 7. juli 1993, med en endring 3. juli 2008. Saken gjelder grensegang for *offentlig regulering av eigarrådvelde*, slik jordskifteloven åpner for i § 88 første ledd. Saken er krevd av Fylkesmannen i Telemark som har hjemmel til å kreve grensegang i egenskap av å være *offentlig styresmakt*, jf. jskl. § 88 andre ledd.

Ingen av partene har gitt uttrykk for at saken ikke kan fremmes, og jordskifteretten mener vilkårene for dette er til stede.

Slutning:

Saken fremmes.

Saken utsettes inntil grensene er merket og målt.

Utskrift av rettsboka sendes til partene i vanlig brev.

Retten hevet.
Langesund/Skien, 24.05.2012

Erik Nord

JORDSKIFTERETTSMØTE

Møtedag: 11.06.2019
Sted: Jordskifterettens kontorlokaler i Skien
Sak nr.: 0800-2011-0047 NUSTAD NATURRESERVAT

Saken gjelder: Krav om grensegang etter jordskifteloven (jskl.) § 88

Jordskiftedommer: Erik Nord, som enedommer etter jskl. § 9 annet ledd

Teknisk utreder: Overingeniør Harald Skarboe

Saken er krevd av: Fylkesmannen i Telemark

Til behandling:

- Vedtak om grenser
- Vedtak om jordskiftekostnader
- Fordeling av kostnader og avslutning av saken

Parter:

1. Eier av gnr. 31 bnr. 304 og 402,
Bamble kommune, Pb. 80, 3993 LANGESUND
2. Vernemyndighet
Fylkesmannen i Vestfold og Telemark, Miljøvernavdelingen,
Postboks 2076, 3103 Tønsberg

Naboer til verneområdet:

3. Eier av gnr. 29 bnr. 3,
Astrid Liv Gjømle, Tangvallveien 40 B, 3960 STATHELLE
4. Eiere av gnr. 31 bnr. 1:
Sigurd Selmer, Nustadringen 13, 3970 LANGESUND
Kristin Marie Selmer, Stedjeflaten 8, 6856 SOGNDAL
Per Kristian Riise, Øvre Axåsvægen 4, 44300 LERUM,
SVERIGE
6. Eiere av gnr. 31 bnr. 136,
Birgit Jonsaas Olafsen og Frank Børre Johnsen, Nyberglia 16,
3740 SKIEN

Eiendommene ligger i Bamble kommune.

Til stede: Partene var ikke innkalt til dette møtet, jf. jordskifteloven § 22 andre ledd.

Siden forrige møte har det skjedd følgende endringer i partslista:

Part nr. 5, gnr. 31 bnr. 128, ved fester Helge Rynning, og part nr. 7, gnr. 31 bnr. 116, ved eier Anne Marie Knutzen, er begge tatt ut av partslista, da deres eiendommer ikke blir berørt av saken.

Part nr. 6, gnr. 31 bnr. 136, er siden sist overdratt til Birgit Jonsaas Olafsen og Frank Børre Johnsen, og de trer inn som parter for dette bruksnummeret.

Fylkesmannsembetene i Vestfold og Telemark er siden sist blitt slått sammen. Vernemyndigheten er dermed nå Fylkesmannen i Vestfold og Telemark, med postadresse: Postboks 2076, 3103 Tønsberg.

Siden forrige møte er nye vernegrenser merket og målt inn. I tillegg har Miljødirektoratet vedtatt en endring av deler av vernegrensene for Nustad naturreservat (dok. 10). Prosessen rundt denne endringen er også årsaken til at det har tatt så lang tid å få ferdigbehandlet saken.

Jordskifteretten skal i dette møtet fatte vedtak om vernegrensa som er fastsatt i saken. Etter at vedtaket er fattet er de forhold kravet omfatter avgjort og saken kan avsluttes.

Følgende dokumenter ble lagt fram:

5	E-post fra Bamble kommune 27.11.2015 vedlagt behovsskisse
6	Kopi til retten av høringsforslag fra miljøvernavdelinga datert 12.03.2018, vedlagt notat fra saksbehandler
7	Forkynning av utkast til rettsfastsettende vedtak i saken, datert 02.11.2018
7.1	Utkast til vedtak og grensebeskrivelse
7.2	Utkast til grensekart
8	Brev til Helge Rynning og Anne Marie Knutzen ang. partsforhold, datert 05.11.2018
9	Kopi av Fylkesmannens tilråding til grenseendring i Nustad naturreservat, datert 20.11.2018
10	Kopi av endelig vedtak om endring av grensene for Nustad naturreservat fra Miljødirektoratet, datert 02.05.2019

Jordskifteretten fattet så følgende rettsfastsettende

vedtak:

Saken er krevd som grensegang for *offentlig regulering av eigarrådvelde* med hjemmel i jordskifteloven § 88.

Denne saken gjelder innskrenking av verneområdet, og det er kun de nye vernegrensene som er merket og innmålt i denne omgang, med unntak av grense nr. 2, som var merket, men ikke målt.

Der hvor vernegrenser faller sammen med eiendomsgrenser, er også eiendomsgrensene gått opp i saken. For disse grensene gjelder vedtaket ikke bare vernegrensa, men også eiendomsgrensa.

Utkast til vedtak, vedlagt kart og grensebeskrivelse har vært sendt partene til uttalelse i samsvar med jordskifteloven § 17 a.

Slutning

Grensene for Nustad naturreservat går i samsvar med grensebeskrivelsen nedenfor.

Grensebeskrivelse

Vernegrense for Nustad naturreservat

Etterstående beskrivelse gjelder vernegrenser. Ved like gnr. og bnr. på hver side går vernegrensa gjennom samme eiendom.

Grensene går i rette linjer mellom de grensepunktene det er oppgitt retning for.

Retningen mellom punktene er beregnet ut fra punktenes koordinater og er angitt i forhold til kartets nordretning. Sirkelen er inndelt i 400 grader. Avstanden mellom grensepunktene er horisontale mål i meter.

Grensemerkene er bolter/rør av aluminium forsynt med hode. Hodet har påskriften "GRENSE" på den ene siden og "MILJØVERNDEP. VERNEOMRÅDE" (Md) på den andre.

Grensepunktene er koordinatbestemt med fasemålende tofrekvent satellittmåleutstyr. Statens kartverks C-pos system har levert korreksjonsdata via GSM.

Grensene er målt i et europeisk koordinatsystem, Euref-89 akse 32.

Grensepunktene koordinater har en forventet nøyaktighet bedre enn 0,1 meter.

Grensene er vist på kart med kartarkivnummer 082581, som er vedlegg til saken. Kartet består av 1 blad i målestokk 1: 2 500, med innfelte utsnitt i målestokk 1: 750 og 1: 1 200.

Vernegrense 1

Eiendom til venstre: gnr 31 bnr. 304, eier Bamble kommune

Eiendom til høyre: Nustad Naturreservat, del av gnr. 31 bnr. 304,
eier Bamble kommune

Punktnr	Beskrivelse	Retning	Avstand	X-koordinat	Y-koordinat
1	Off. godkj. grensemerke i stein i grense mot gnr. 31 bnr. 305. Punktet er tidligere fastsatt av Bamble kommune			6541487,08	541577,59
		190,10	51,82		
2	Md bolt i stein	183,07	58,84	6541435,88	541585,61
3	Md bolt i fjell	137,48	30,27	6541379,10	541601,08
4	Md bolt i fjell	192,76	68,42	6541362,29	541626,25
5	Md bolt i fjell	190,23	59,02	6541294,31	541634,02
6	Md grensemerke i jord	173,66	77,54	6541235,98	541643,04
7	Md bolt i fjell	132,70	51,90	6541164,98	541674,21
8	Md bolt i fjell	48,90	38,75	6541139,48	541719,42
9	Md bolt i fjell	7,15	42,01	6541167,35	541746,34
10	Md bolt i fjell	63,58	23,76	6541209,09	541751,05
11	Md bolt i fjell	192,39	58,23	6541221,96	541771,03
12	Md bolt i fjell	174,94	99,41	6541164,15	541777,97
13	Md bolt i fjell	192,57	73,57	6541072,34	541816,11
14	Md bolt i fjell	165,50	31,62	6540999,27	541824,67
15	Md bolt i stein	131,61	26,72	6540972,19	541840,98
16	Md bolt i stein	119,37	41,33	6540959,46	541864,47

Punktnr	Beskrivelse	Retning	Avstand	X-koordinat	Y-koordinat
17	Md bolt i fjell			6540947,08	541903,90
		188,37	68,80		
18	Md bolt i fjell			6540879,42	541916,40
		109,12	38,06		
19	Md bolt i fjell			6540873,99	541954,07
		83,52	107,85		
20	Md grensemerke i jord i grense med gnr. 31 bnr. 402			6540901,59	542058,33

Eiendoms- og vernegrense 2

Eiendom til venstre: gnr. 31 bnr. 1, eier Sigurd Selmer mfl.

Eiendom til høyre: Nustad Naturreservat, del av gnr. 31 bnr. 304,
eier Bamble kommune

Punktnr	Beskrivelse	Retning	Avstand	X-koordinat	Y-koordinat
28	Umerket grensepunkt i grensen mellom disse eiendommene. Punktet er tidligere fastlagt av Bamble kommune			6540498,33	541903,97
		236,43	30,95		
29	Gml. bolt i fjell			6540472,31	541887,21

Fra grensepkt 29 går eiendoms- og vernegrensen videre i samme retning til vannkanten. Fra vannkanten og videre utover i sjøen går eiendoms grensen etter vanlige regler for grenser i sjø så langt privat eiendomsrett gjelder, mens vernegrensa følger vannkanten nordover.

Vernegrense 3

Eiendom til venstre: Nustad Naturreservat, del av gnr. 31 bnr. 304,
eier Bamble kommune

Eiendom til høyre: gnr. 31 bnr. 304, eier Bamble kommune

Punktnr	Beskrivelse	Retning	Avstand	X-koordinat	Y-koordinat
21	Md grensemerke i jord i grense mot gnr. 29 bnr. 3 på østre side av veien til Sandvika			6541541,42	541378,82
		187,19	45,21		
22	Md bolt i fjell på østre side av veien til Sandvika			6541497,12	541387,85
		192,62	16,51		
23	Md bolt i fjell på østre side av veien til Sandvika			6541480,72	541389,76
		196,14	46,13		

Punktnr	Beskrivelse	Retning	Avstand	X-koordinat	Y-koordinat
24	Md bolt i fjell på østre side av veien til Sandvika			6541434,67	541392,55
		217,80	37,32		
25	Off. godkj. grensemerke i jord i grense mot gnr. 29 bnr. 3, på østre side av veien til Sandvika. Punktet er tidligere fastlagt av Bamble kommune			6541398,80	541382,25

Vernegrense 4

Eiendom til venstre: Nustad Naturreservat, del av gnr. 31 bnr. 304, eier Bamble kommune

Eiendom til høyre: gnr. 31 bnr. 304, eier Bamble kommune

Punktnr	Beskrivelse	Retning	Avstand	X-koordinat	Y-koordinat
25	Off. godkj. grensemerke i jord i grense mot gnr. 29 bnr. 3, på østre side av veien til Sandvika. Punktet er tidligere fastlagt av Bamble kommune			6541398,80	541382,25
		92,28	10,38		
26	Md grensemerke i jord			6541400,06	541392,56
		182,92	20,31		
27	Md bolt i fjell i grense mot gnr. 31 bnr. 136. Punktet er tidligere fastlagt av Bamble kommune			6541380,47	541397,94

Diverse bestemmelser

Jordskiftekostnader

Jordskiftekostnadene og gebyrer skal dekkes av partene etter bestemmelsene i jordskifteloven § 74. I alle jordskiftesaker må det betales et registreringsgebyr når saken kreves. For hver part som deltar i saken, skal det kreves et partsgebyr. Dersom det blir merket grenser skal det kreves grenselengdegebyr. Gebyrene blir beregnet ut fra rettsgebyret og skal fastsettes med størrelsen på rettsgebyret som gjaldt da saken ble krevd.

I denne saken er det merket vernegrense, som i liten grad er sammenfallende med eiendomsgrenser. Bolter i rene vernegrenser er merket med "MILJØVERNDEP. VERNEOMRÅDE" og er innkjøpt av vernemyndigheten.

Målingen og merkingen av verneområdet er i stor grad utført av overingeniør Harald Skarboe, men det er benyttet noe innleid målehjelp. Utgifter til målehjelpene er dekket av sideutgifter betalt av vernemyndigheten. På bakgrunn av dette blir det ikke krevd inn fullt grenselengdegebyr. Når det gjelder betaling for grensemerker som står i rene vernegrenser i saken, er det vernemyndigheten som står for dette. Det er 5 parter i denne saken. To av dem grenser til verneområdet i ett punkt. Det er derfor ikke beregnet partsgebyr for dem. Dette gir følgende kostnader i saken:

Saken er krevd i 2011, da rettsgebyret (R) var kr 860,-		
Registreringsgebyr, 5R	kr	4 300,-
Grenselengdegebyr, 2R pr. 500 meter grense	kr	3 440,-
Partsgebyr, 3 parter *1,8R	kr	4 644,-
Sum	kr	12 384,-

vedtak:

I en sak for jordskifteretten skal de omkostningene jordskifteloven pålegger partene (jf. § 74) fordeles slik det fremgår av jordskifteloven §§ 75 og 76. I § 76 siste ledd står det følgende:

Når det vert krevd grensegang etter § 88 første ledd første punktum eller andre ledd første punktum i samband med nye grenser ved offentlig regulering av eigarrådvelde, ber vedkomande offentlege styresmakt kostnadene.

Denne saken gjelder grenser for et naturreservat og kommer inn under hva som regnes som en "offentlig regulering av eigarrådvelde". Etter rettens vurdering er det derfor riktig at Staten dekker jordskiftekostnadene i denne saken. Registreringsgebyr er innbetalt tidligere.

Slutning:

Staten, v/Fylkesmannen i Vestfold og Telemark, Postboks 2076, 3103 Tønsberg, pålegges å betale jordskiftekostnadene på kroner 12 384,-.

Fylkesmannen i Vestfold og Telemark vil få tilsendt faktura fra Domstoladministrasjonen i egen forsendelse. Betalingsfristen er påført fakturaen. Skyldig beløp som ikke blir betalt innen denne fristen, kan bli tvangsinnndrevet uten nærmere varsel.

Avslutning av saken

Saken avsluttes i dette møtet.

Forkynning og anke

Forkynning skjer etter reglene for postforkynning. Fristen for anke er én måned fra forkynning. Reglene om anke er vedlagt forkynningen.

Ikrafttreden

Hvis ikke annet er særskilt bestemt, trer avgjørelsene i denne saken i kraft når saken er rettskraftig.

Matrikkelføring

Når saken er rettskraftig, vil det bli framsatt krav om matrikkelføring til den lokale matrikkelmyndighet for eiendomsgrensene som er berørt. Endringer i matrikkelen skal i henhold til matrikkelloven føres innen 6 uker etter at jordskiftesaken er sendt til matrikkelføring, og eierne skal underrettes om føringen. For denne saken gjelder det kun grense 2 og et grensepunkt i grense 3.

Tinglysing

Saken vil bli tinglyst på følgende eiendommer i Bamble kommune:

Gnr. 29 bnr. 3

Gnr. 31 bnr. 1, 136, 304 og 402

Retten hevet.
Skien, 11.06.2019

Erik Nord

ORIENTERING OM ANKE

Overprøving av avgjørelser fra jordskifteretten

Avgjørelser i jordskifteretten kan ankes til lagmannsretten. Nedenfor gir vi en kort orientering om ankereglene.

Ankefrist

Ankefristen er én måned og blir regnet fra dagen du får saken forkynt. Ankefristen avbrytes av rettsferien. Det er rettsferie fra og med siste lørdag før palmesøndag til og med 2. påskedag, fra og med 1. juli til og med 15. august og fra og med 24. desember til og med 3. januar, jf. domstolloven § 140.

Hvilke regler gjelder, og hva må anken inneholde?

Reglene for anke varierer avhengig av hvilken type avgjørelse du vil anke.

Dom, kjennelse og beslutning

For disse avgjørelsene gjelder reglene i tvisteloven kapittel 29. I følge § 29-9 skal anken inneholde

- *ankedomstolen*
- *navn og adresse på parter, stedfortredere og prosessfullmektiger*
- *den avgjørelse som ankes*
- *om anken gjelder hele avgjørelsen eller bare bestemte deler av den*
- *det krav ankesaken gjelder, og en påstand som angir det resultat den ankende part krever*
- *de feil som gjøres gjeldende ved den avgjørelse som ankes*
- *den faktiske og rettslige begrunnelse for at det foreligger feil*
- *de bevis som vil bli ført*
- *grunnlaget for at retten kan behandle anken dersom det kan være tvil om dette*
- *den ankende parts syn på den videre behandling av anken*

Jordskifteavgjørelse og noen skjønn

Om du vil anke en jordskifteavgjørelse, gjelder reglene i jordskifteloven kapittel 8. Disse reglene gjelder også om jordskifteretten har holdt skjønn som del av en jordskiftesak i medhold av jordskifteloven §§ 5-1 til 5-3. I følge jordskifteloven § 8-5 skal anken i slike saker inneholde

- *namnet på ankedomstolen*
- *saksnummer og kva avgjerd anken gjeld*
- *om anken gjeld heile avgjerda eller berre visse delar av henne*
- *ankegrunnane, der det skal stå kvifor ein ankar og kva ein vil med anken*

Når anken gjelder jordskifteavgjørelse, blir som hovedregel alle som var parter i jordskiftesaken med som parter i ankesaken.

Skjønn eller andre avgjørelser som jordskifteretten har behandlet som egen sak

Om du vil at lagmannsretten skal overprøve skjønn eller andre avgjørelser som jordskifteretten har behandlet som egen sak (jf. jordskifteloven §§ 5-4 til 5-6), kan du kreve overskjønn. Da gjelder reglene i skjønnsprosessloven. I følge § 33 må et krav om overskjønn inneholde

- *den rett overskjønnet hører under, partene i overskjønnssaken og i tilfelle deres lovlige stedfortredere*
 - *det underskjønn som kreves overprøvd*
 - *om det er hele underskjønnets avgjørelse eller bare deler av den som kreves overprøvd*
 - *de feil ved avgjørelsen som begjæringen om overskjønn grunnes på*
 - *de omstendigheter som er avgjørende for retten til å kreve overskjønn*
-

Verdigrense ved anke over dom og ved krav om overskjønn

Som hovedregel kan ikke lagmannsretten behandle anke over dom som gjelder verdier mindre enn kr 125 000 (jf. tvisteloven § 29-13). Om det kan være tvil bør du forklare hvorfor ankegjensstanden er verdt mer, eventuelt hvorfor lagmannsretten likevel bør behandle anken. Verdigransen gjelder også for overskjønn (jf. skjønnsprosessloven §32). For anke over jordskifteavgjørelse gjelder ikke bestemmelsen om verdigransen.

Rettsforlik

Rettsforlik er ikke en avgjørelse tatt av jordskifteretten og kan heller ikke ankes. Om du mener et rettsforlik må gjøres om, må du gå til søksmål for tingretten for å få forliket opphevet (jf. tvisteloven § 19-12).

Kostnader

Dersom det skal betales sakskostnader til jordskifteretten, vil du få tilsendt faktura fra Domstoladministrasjonen.

For anke til lagmannsretten må du betale et gebyr på 24 ganger rettsgebyret. For tiden er rettsgebyret kr 1150, slik at gebyret blir kr 27600 (se rettsgebyrloven § 8). Tar behandlingen i lagmannsretten mer enn én dag, er gebyret for de neste fire dagene tre ganger rettsgebyret. Deretter er gebyret 4 ganger rettsgebyret per dag. I tillegg til gebyret kommer utgifter lagmannsretten har til blant annet meddommere.

For overskjønn er gebyret fem ganger rettsgebyret slik at gebyret blir kr 5750 for hver dag eller del av dag som skjønnet varer (jf. rettsgebyrloven § 11). I tillegg kommer utgifter til blant annet skjønnsmedlemmer.

Om anken eller kravet om overskjønn trekkes før det første rettsmøtet, er det regler for reduksjon av gebyrene.

Lagmannsretten kan kreve forskudd på kostnadene.

Hvor anken skal sendes

Anken skal underskrives og stiles til lagmannsretten, men sendes til jordskifteretten.

Mer informasjon

Om du har spørsmål om ankereglene eller annet, vil de ansatte ved jordskifteretten kunne svare deg. Selvprosederende parter kan anke muntlig ved å møte fram personlig i jordskifteretten. Det samme gjelder for prosessfullmektig som ikke er advokat.
